
Influensa A och B samt RS-virus - vårdhygieniska rutiner

INLEDNING

Epidemier med influensa och RS-virus drabbar oss varje vinter, flest fall brukar förekomma under januari-mars. Sjuka individer smittar i regel från insjuknandet och upp till 7 dagar framåt (immunnedsatta kan smitta längre).
Influensa karakteriseras främst av hög feber, torrhosta, ont i kroppen och snuva. Inkubationstiden är 1-5 dagar och sjukdomstiden är oftast 5-10 dagar.
RS-virus orsakar förkylning hos både barn och vuxna och kan hos små spädbarn och även bland äldre och nedsatta individer orsaka en besvärlig luftvägsinfektion. Smittspridning sker främst som kontaktsmitta eller droppsmitta (inom 1-2 meters avstånd).

PLACERING AV PATIENT

OBS! I alla vårdssituationer bör antalet personer runt patienten begränsas.

På primärvårdsmottagning och akutmottagning

Patient med misstänkt eller konstaterad influensa eller RS-virus bör isoleras på enkelrum med stängd dörr.

Inom den slutna vården

Patient med misstänkt eller konstaterad influensa eller RS-virus bör isoleras på enkelrum med stängd dörr. Vid brist på enkelrum kan flera patienter med laboratorieverifierad sjukdom av samma typ kohortvårdas på samma rum.

SKYDDSUSTRUSTNING – TILLÄGG TILL BASALA HYGIENRUTINER OCH KLÄDREGLER

Kirurgiskt munskydd klass II R

Vid influensa ska kirurgiskt munskydd av klass II R användas av all personal som vistas i patientens vådrum under patientens smittsamma period.

Vid RS-virus ska munskydd klass II R användas av all personal som vistas i patientens vådrum på de enheter där immunsupprimerade patienter vårdas. Detta gäller under patientens smittsamma period.

Munskyddet skyddar mot droppsmitta. Se till att munskyddet sluter tätt.

Munskydd tillsammans med skyddsglasögon/visir bör användas vid risk för stänk mot ansiktet t.ex. provtagning av nasopharynx (nasopharynxaspirat eller pinnprov).

Munskyddet är engångs och ska kastas efter användning.

Skyddsutrustning ska tas av i följande ordning:

Handskar – engångsplastförkläde – desinfektera händerna – skyddsglasögon/visir – kirurgiskt munskydd klass IIR – desinfektera händerna.

Influensa A och B samt RS-virus - vårdhygieniska rutiner

PROVTAGNING

Se provtagningsanvisning Laboratoriemedicin: [Influensa A och B samt RS-virus](#)

VÅRDHYGIENISKA RUTINER

Mathantering

Måltider serveras på vådrummet med vanlig hantering av porslin, glas och bestick.

Tvätthantering

Tvättsäcken försluts på vådrummet och skickas som vanlig tvätt.

Avfall

Sopsäck/påse försluts på vådrummet och kastas som vanligt avfall.

Materiel och utrustning

Medicinteknisk utrustning, exempelvis blodtrycksmanschett och stetoskop, ska vara patientbunden. Material och utrustning som inte kan vara patientbundet ska desinfekteras mellan varje patient. Ta inte in mer materiel än nödvändigt i rummet för vård/undersökning/behandling. Detta gäller även för sluss/förrum.

Hjälpmedel

Hjälpmedel bör helst vara patientbundna. Annars ska hjälpmedlet desinfekteras med alkoholbaserad ytdesinfektion med rengörande effekt innan det används av annan patient.

Punktdesinfektion

Punktdesinfektion innebär att spill och stänk av kroppsvätskor eller smittsamt material torkas upp direkt. Ta upp spill/stänk med papper, bearbeta sedan ytan noggrant med alkoholbaserad ytdesinfektion med rengörande effekt.

Daglig desinfektion

Vårdpersonal utför desinfektion av tagytor och patientnära ytor i vådrummet samt toalett och handfat med alkoholbaserad ytdesinfektion med rengörande effekt. Personal följer BHK samt använder munskydd klass II R.

Slutstädning

Vård- eller städpersonal utför slutstädning enligt ordinarie städrutin. Personal följer BHK samt använder munskydd klass II R.

Influensa A och B samt RS-virus - vårdhygieniska rutiner

TRANSPORT AV PATIENT

Ambulanstransport

Luckan mellan förarhytt och patientutrymme ska vara stängd. Hostande och nysande personer uppmanas att hosta och nysa i pappersnäsduk/papper som kastas i en medföljande plastpåse. Påsen kastas som vanligt avfall. Personen ska därefter utföra handdesinfektion. Ambulansen rengörs enligt lokal rutin för smittsam patient.

Transport inom sjukhuset

Hostande och nysande personer uppmanas att hosta och nysa i pappersnäsduk/papper som kastas i en medföljande plastpåse. Påsen kastas som vanligt avfall. Personen ska därefter utföra handdesinfektion.

ÖVRIGT

Patientens handhygien

Patienten uppmanas tillämpa en god handhygien. De patienter som inte klarar detta bör få hjälp av personalen. Lämna broschyren om handhygien till patienten.

Besökare

Antalet besökare bör begränsas. I de fall besök sker rekommenderas besökaren bära munskydd klass II R inne i vådrummet samt instrueras om noggrann handhygien. Besökare bör inte ha tillträde till någon annan lokal på avdelningen än patientens vådrum.

Vårdpersonal

Vårdpersonal som tillhör en riskgrupp och gravida i andra och tredje trimestern kan utveckla svår influensasjukdom. Dessa personer bör därför inte delta i vården hos en misstänkt eller konstaterad influensa A eller B.

För att minska risken för smittspridning till riskgrupper rekommenderas vårdpersonal årlig vaccination mot influensa.

REFERENSER

Smittskydd Stockholm, [Riktlinjer för omhändertagande av patienter och vårdtagare med misstänkt influensa](#), januari 2015

[INFPREG](#) - Kunskapscentrum för infektioner under graviditet, Influensa

Vårdgivarguiden, Stockholms Läns Landsting: Artikel publicerad i Smittskydd Stockholms nyhetsblad nummer 2/2009, årgång 20.

[Munskydd och andningsskydd – vad är skillnaden?](#)

Folkhälsomyndigheten 2016-07-21, [Sjukdomsinformation om respiratory syncytial virus \(RSV\)](#)

Internetmedicin 2016-05-15, [Bronkiolit orsakad av RS-virus och andra virus hos barn](#)